

Põhikooli ainekavad

Ainevaldkond „Kunstiained“

Ainevaldkonna kohustuslikud kursused

II kooliaste

Muusika – 3 kursust

Kunst – 3 kursust

III kooliaste

Muusika – 3 kursust

Kunst – 3 kursust

Muusika

IV klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid 14 tundi,

iseseisva töö tunde 21

Kursuse õppesisu

Laulmine

- 1) Ühislaulmine
- 2) Hää, hääle tekitamine, tervishoid

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- 1) Muusika väljendusvahendid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber)
- 2) Kaheosaline lihtvorm
- 3) Hääleliigid, Eesti lauljad
- 4) Kooriliigid, tuntumad koorid ja dirigendid Eestis ning kodukohas
- 5) Eesti rahvamuusika – regilaul

6) Suuremad muusikasündmused Eestis

Muusikaline kirjaoskus

- 1) Noodijoonestik
- 2) Relatiivne noodilugemisoskus
- 3) Taktimõõt 2/4, 3/4, 4/4
- 4) Duur- ja moll helilaad
- 5) Absoluutsed helikõrgused, tähtnimetused

Õppekäigud

- 1) Kontserdi- ja teatrikülastused vastavalt võimalustele

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 2) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 3) oskab laulda valitud ühislaule

Omalooming

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi-plaatpillidel;
- 2) kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
- 3) loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- 4) kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;

- 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 3) oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- 4) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 5) teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete
- 4) helikõrgustega (tähtnimedega);
- 5) mõistab relatiivsete helikõrguste tähendust ning kasutab neid võimalusel musitseerides;
- 6) mõistab duur-, moll-helilaadi tähendust ning kasutab neid musitseerides;
- 7) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
 - a) duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik,
 - b) vokaalmuusika, soololaal, koorilaul, instrumentaalmuusika,
 - c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid),
 - d) tempo, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;
- 8) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud

Õpilane:

- 1) arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul
- 2) looval viisil;

3) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Eesti muusikatraditsioonide tundmine läbi erinevate allikate.
Enesemääratluspädevus	Olulisemate muusikaalaste terminite äratundmine.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Muusika kuulamine ja selle teemalised arutlused (rühmatööd).
Suhtluspädevus	Muusika kuulamisel sarnaste ja erinevate pillide (pillirühmad) ja häälte (hääleliigid) ära tundmine.
Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Erinevate häälte tekitamine ja kuulamine.
Ettevõtlikkuspädevus	Oskab rääkida soolo- ja koorimuusika teemadel.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Kogukonna kultuuriloo tutvustamine.

Lõiming läbivate teemadega

Läbiv teema	Tegevused
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Kasutab kehapille (rütmipille) üksinda või koos musitseerimisel.
Kultuuriline identiteet	Külastab muusikaüritust, mille põhjal koostab ja esitab lühikese tutvustava ettekande.
Teabekeskond	Tutvub EER muusikaarhiivis erinevate andmebaasidega.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Võtab osa rühmatööst, mille tulemusel valmib ühe Eesti regilaulu viisi põhjal rütmilugu.
Väärtused ja kõlblus	Koostab kirjaliku ülevaate Eesti ja sugulusrahvaste muusikast. Vestleb koostatud töö põhjal sarnasustest ja erinevustest ning toob näiteid muusikatraditsioonide olulisusest.

V klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid 14 tundi,

iseseisva töö tunde 21

Kursuse õppesisu

Laulmine

- 1) Ühislaulmine
- 2) Hääl, hääle tekitamine, tervishoid

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- 1) Muusika väljendusvahendid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber)
- 2) Kaheosaline lihtvorm
- 3) Instrumentaalmuusika, pillirühmad (klahv- keel- ja puhkpillid), sümfooniaorkester
- 4) Eesti rahvamuusika (laulud, tantsud, pillid)
- 5) Suuremad muusikasündmused Eestis
- 6) Rahvaste muusika: Soome, Rootsi, Norra, Läti, Leedu
- 7) Laulu- ja tantsupeod Eestis

Muusikaline kirjaoskus

- 1) Noodijoonestik
- 2) Relatiivne noodilugemisoskus
- 3) Taktimõõt 2/4, 3/4, 4/4
- 4) Duur- ja moll helilaad
- 5) Absoluutsed helikõrgused, tähtnimetused

Õppekäigud

- 1) Kontserdi- ja teatrikülastused vastavalt võimalustele

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja
- 2) puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 3) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2;
- 4) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 5) teab mõningaid eesti ja teiste rahvaste laule;

Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- 2) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) teab eesti laulu- ja ringmänge;

Omalooming

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- 3) kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

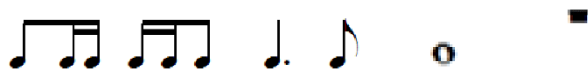
Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
- 3) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti
- 4) rahvamuusika suursündmusi; teab eesti laulu- ja tantsupidude traditsiooni
- 5) on tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;
- 6) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 7) teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid
- 2) muusikalistes tegevustes:

- 3) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 4) jälgib laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete
- 5) helikõrgustega (tähtnimedega);
- 6) mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste tähendust ning kasutab neid
- 7) musitseerides;
- 8) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistiku tähendust mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning võimalusel kasutab neid praktikas:
 - a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimetused), helistik, toonika ehk põhiheli,
 - b) vokaalmuusika, soololaal, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;
 - c) pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);

d) tempo, *andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, diinaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo*;

9) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud

Õpilane:

- 1) arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Rahvuskultuuride tundmine läbi erinevate muusikasündmuste.
Enesemääratluspädevus	Muusikaalaste terminite kasutamine. Laulutekstide kuulamine ja mõistmine.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Erinevate ajastute muusika kuulamine. Oskus eristada kõige kõrgemaid ja madalamaid helikõrgusi.
Suhtluspädevus	Hääle tekitamine ja muutmine.
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	Tutvumine autorikaitse olulisusega muusika edastamisel ja kopeerimisel.
Ettevõtlikkuspädevus	Ühe muusikasündmuse külastamine. Suuline tutvustav ülevaade.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Eesti ja sugulusrahavste kultuurilooga tutvumine.

Lõiming läbivate teemadega

Läbiv teema	Tegevused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Oskab nimetada ja lühidalt tutvustada muusikaga seotuid elukutseid ja tegevusi.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Kuulab sugulusrahvaste rahvalaule. Kuulamise põhjal oskab viisides ja laulusõnades leida sarnasusi Eesti rahvamuusikaga.
Kultuuriline identiteet	Koostab suulise ettekande klassis, kus tutvustab Eesti laulupeo algust, repertuaari valikut ja nimetab laulupeojuhte. Mõtestab lahti laulupeo olulisuse Eesti muusikatraditsioonide hoidmisel.
Teabekeskond	Külastab vähemalt ühte muusikaüritust. Koostab selle põhjal suulise ettekande. Tutvub autorikaitse vajalikkusega muusika edastamisel massimeedias.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Osaleb rühmatöös, kus määratakse kuulatava loo põhjal taktimõõdud - eeltakt, pikkus, kestvus.

VI klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid 14 tundi,

iseseisva töö tunde 21

Kursuse õppesisu

Laulmine

- 1) Ühislaulmine
- 2) Hääl, hääle tekitamine, tervishoid

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- 1) Muusika väljendusvahendid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber)
- 2) Kahe- ja kolmeosaline lihtvorm
- 3) Instrumentaalmuusika, pillirühmad (klahv- keel- ja puhkpillid), sümfooniaorkester

- 4) Eesti rahvamuusika (laulud, tantsud, pillid)
- 5) Suuremad muusikasündmused Eestis
- 6) Rahvaste muusika: Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa

Muusikaline kirjaoskus

- 1) Noodijoonestik
- 2) Kaheksandiktaktimõõt
- 3) Nootide kõrgendamine, madaldamine: *diees, bemoll, bekarr*
- 4) Varemõpitu pidev kordamine ja kinnistamine

Õppekäigud

- 1) Kontserdi- ja teatrikülastused

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega);
- 2) mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste tähendust ning kasutab neid musitseerides;
- 3) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike tähendust;
- 4) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
 - a. eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr
 - b. vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;
 - c. tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid,2) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega;
- 5) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 6) laulab eesti ja teiste rahvaste laule;
- 7) laulab kooliastme ühislaule.

Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- 2) seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
- 3) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) teab (ja tantsib) eesti laulu- ja ringmänge.

Omalooming

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- 3) kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
- 3) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti
- 4) rahvamuusika suursündmusi;
- 5) on tutvunud Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;
- 6) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 7) teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4, kaheksandiktaktimõõdu ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
- 4) tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, *dünaamika*, *piano*, *forte*,
- 5) *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;
- 6) kordavalt varemõpitud kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud

Õpilane:

- 1) arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Enesemääratluspädevus	Lihtsamate muusikaliste terminite kasutamine teemade kirjeldustes. Enda võimetele sobivate muusikaliste harrastustega tegelemine.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Julgustatakse kujundama ja katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist, kasutades seejuures muusikalist oskussõnavara.
Suhtluspädevus	Mõtestab lahti võimalikud negatiivsed ja positiivsed mõjud muusikas.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Info leidmine erinevatest allikatest – massimeedia ja teosed. Seeläbi püütakse analüüsida ja mõtestada saadud informatsiooni.
Ettevõtlikkuspädevus	Tutvutakse muusika mitmekülsete väljunditega igapäevaelus.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Muusikaürituse külastamine. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist kaasaja kultuurinähtustesse.

Lõiming läbivate teemadega

Läbiv teema	Tegevused
Kultuuriline identiteet	Oskab jutustada kodukoha rahvamuusika- ja tantsu traditsioonidest.
Teabekeskkond	Loovtöö - minu keha, minu pill. Süstematiseerib kuulatava meloodia põhjal taktimöödud ja rütmid.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Püüab arvuti abil improviseerida lühikese rütmivaheldustega loo.
Tervis ja ohutus	Rühmatöö: koostavad suulise arutelu hääletervishoiu mõjust häälemurdele.
Väärtused ja kõlblus	Külastab ühte muusikasündmust, mida tutvustab lühidalt teistele.

VII klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid 14 tundi,

iseseisva töö tunde 21

Kursuse õppesisu

Laulmine

- 1) Ühislaulmine
- 2) Hääel, hääle tekitamine, tervishoid

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- 1) Muusika väljendusvahendid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber), teose ülesehitus - žanr ja vorm;
- 2) Helide tekkimine ja helide füüsilised omadused;
- 3) Instrumentaalmuusika. Sümfooniaorkester: pillirühmad - keel-, puhk-, löökpillid; tuntud heliloojad, interpreedid, dirigendid, ansamblid, orkestrid ning muusika suursündmused;
- 4) Rahvaste muusika: *Araabia, Juudid, Austraalia, Jaapan, Hiina, India, Indoneesia*; rahvaste tantsud, pillid, muusika, iseloomulikud muusikatradsioonid;
- 5) Autorikaitse, sellega kaasnevad kohustused

Muusikaline kirjaoskus

- 1) Noodijoonestik
- 2) Taktimõõt 2/4, 3/4, 4/4
- 3) Viiulivõti, bassivõti,
- 4) Tähtnimetused

Õppekäigud

Kontserdite ning muude kultuuriürituste külastamine

.

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni,
- 2) puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib hääletekitamise põhimõtteid
- 3) kasutab muusikalisi teadmisi rühmas lauldes;
- 4) oskab põhjendada oma seisukohti laulurepertuaari valimisel laulab ea- ja teemakohaseid ühislaule;

Omalooming

Õpilane:

- 1) oskab luua lihtsamaid laulutekste (nt regivärss) ning neid ka (rühmas) esitada

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löökpille;
- 3) teab nimetada Eesti tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 4) on tutvunud rahvaste muusikatraditsioonidega ning suhtub neisse lugupidavalt, oskab neid võrrelda eesti rahvamuusikaga;
- 5) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 6) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) teab noodijoonestiku põhimõtet, oskab määrata selle asuvaid helisid ning kasutada seda musitseerimisel
- 2) teab noodivõtmete – viiulivõti, bassivõti – tähendust
- 3) oskab arvestada taktimõõtu musitseerimisel

Õppekäigud

Õpilane:

- 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Laulutekstide tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs. Õigekirjale tähelepanu pööramine kirjalike tööde tegemisel.
Enesemääratluspädevus	Infokanalite kasutamine muusikalises terminoloogias.

Sosiaalne ja kodanikupädevus	Iseseisev muusika kuulamine - rütmis ja tempos seoste loomine ja järeltunde tegemine.
Suhtluspädevus	Inimese kuulmismeele füsioloogilised eripärad.
Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Rahvaste muusika ja kultuuri tundmaõppimine.
Ettevõtlikkuspädevus	Muusikas lihtsamate terminite kasutamine teemade kirjeldustes.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Eesti muusika traditsioonide hoidmine ja austamine.

Lõiming läbivate teemadega

Läbiv teema	Tegevused
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Otsib ja kuulab helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendite abil erivaid pillirühmi - orkestrimuusikat.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Analüüsib meedias avaldatud laulutekstide sõnumeid. Püüab eetiliselt sõnastada ja väljendada oma seisukohti.
Kultuuriline identiteet	Teab ja oskab arutleda dirigendi rollist orkestri juhtimisel. Nimetab Eesti olulisemaid dirigente ja nende poolt dirigeeritavaid orkestreid.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Loovtöö - koostab lihtsama sõnakordusega viisi, mille mõte ja sõnad on seotud igapäevase tegevusega.

VIII klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid 14 tundi,

iseseisva töö tunde 21

Kursuse õppesisu

Laulmine

- 1) Osaleb meelega ühislaulmistes
- 2) Järjepidev kordamine: hääl, hääle tekitamine, tervishoid

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- 1) Muusika väljendusvahendid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber), teose ülesehitus - žanr ja vorm;
- 2) Instrumentaalmuusika: klahvpillid, nende ajalugu, kõla, ehitus; Elektrofonid
- 3) Rahvaste muusika tundmaõppimine, rahvastele iseloomulikud tantsud, pillid, rahvalaulud: Hispaania, Ladina-Ameerika: *Brasiilia, Argentiina, Kuuba, Jamaica, Mehhiko*; Põhja-Ameerika: Eskimod, Indiaanlased, euroameerika ja afroameerika muusikapäränd
- 4) Muusikatööstus, autorikaitse
- 5) Rock- ja popmuusikažanrid alates 1950ndatest tänapäevani; žanritte kujunemine, iseloomulikud jooned, esitajad
- 6) Popmuusika Eestis

Muusikaline kirjaoskus

- 1) Varemõpitu pidev kordamine ja rakendamine läbi ühislaulmiste

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni,
- 2) puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib hääletekitamise põhimõtteid
- 3) kasutab muusikalisi teadmisi rühmas lauldes;
- 4) oskab põhjendada oma seisukohti laulurepertuaari valimisel
- 5) laulab ea- ja teemakohaseid ühislaulu;

Omalooming

Õpilane:

- 1) oskab luua lihtsamaid laulutekste (nt regivärss) ning neid ka (rühmas) esitada

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;

- 2) eristab kõla ja kuju järgi klahvpille, oskab iseloomustada elektrofone;
- 3) on tutvunud rahvaste muusikatradsioonidega ning suhtub neisse lugupidavalt, oskab neid võrrelda eesti rahvamuusikaga;
- 4) oskab tuua välja pop- ja rockmuusikale iseloomulikke tunnusoone, teab nimetada kuulsamaid ansambleid
- 5) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 6) tunneb autoriõigusi ja nende kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) teab noodijoonestiku põhimõtet, oskab määrata selle asuvaid helisid ning kasutada seda musitseerimisel
- 2) teab noodivõtmete – viiulivõti, bassivõti – tähendust
- 3) oskab arvestada taktimõõtu musitseerimisel

Õppekäigud

Õpilane:

- 1) külastab muusikasündmusi, on kursis meedias edastavate olulisemate muusikauudistega
- 2) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 3) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Arutelu erinevate ajastute kultuuriloodest muusikas. Arendada iseseisvat muusikalist väljendusoskust.
Enesemääratluspädevus	Interaktiivsete infokanalite kasutamine. Muusikalise terminoloogia kasutamine tekstide koostamistel ja suulistel ettekannetel.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	20. sajandi rock- ja popmuusika kuulamine.
Suhtluspädevus	Õpib tundma inimese kuulmismeele füsioloogilist eripära ja helide omadusi.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Tutvub vanade kultuurmaade rahvaste muusikapärandiga.
Ettevõtlikkuspädevus	Kontsertide- või etenduste külastamine.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Arutleb kultuuriväärtuste üle ja kasutab selleks üldtuntuid muusikalisi termineid.

Lõiming läbivate teemadega

Läbiv teema	Tegevused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Oskab nimetada ja analüüsib enda võimetele sobivaid muusikalisi harrastusi.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Koostab lühikese ettekande rock- ja popmuusika algusaastatest Euroopas.
Teabekeskkond	Kuulab läbi erinevate meediakanalite Eesti popmuusikat ning oskab nimetada ansambleid, lugusid ja mängitavaid stiile.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Oskab tuua näiteid varem kuuldu põhjal intellektuaalse omandi valekasutamisest.
Kultuuriline identiteet	Kontserdi või teatrikülastus. Koostab käidu ja vaadatu põhjal ettekande, mida tutvustab teistele.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Interaktiivne rühmatöö - kuulavad ja vaatavad erinevate rahvaste muusikat ja tantse. Oskab tuua näiteid muusikast kui mõjutusvahendist uue elukeskkonna loomisel ja kujunemisel.

IX klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid 14 tundi,

iseseisva töö tunde 21

Kursuse õppesisu

Laulmine

- 1) Ühislaulmine
- 2) Hää: *hääleliigid, hääle kahjustused, hääle tervishoid; hääle tekkimine*

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- 1) Muusika esitamise koosseisud: *ansambel, orkester*
- 2) Sümfoonia orkester, selle kujunemine, liigid
- 2) Muusikateater: *oper, ballett, operett, muusikal*; Kujunemine, võrdlus, heliloojad; Eesti muusikateater
- 3) Rahvaste muusika: Prantsusmaa, Itaalia: tähtsamad heliloojad, laulužanrid (*šansoon, madrigal*)
- 5) Afroameerika muusika, selle mõjud *jazz-* ja popmuusikasse, *spirituaal, blues, gospel*
- 6) Jazzmuusika. Kujunemine, stiilid kümnendite kaupa, iseloomulikud jooned, muusikud, võrdlus. Jazzmuusika Eestis; olulisemad kultuurisündmused
- 7) Filmimuusika. Selle kujunemine, filmimuusika vajadus, loojad

Muusikaline kirjaoskus

- 1) Eelnevale õpitu pidev kordamine läbi praktilise tegevuse

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni,
- 2) puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib hääletekitamise põhimõtteid
- 3) kasutab muusikalisi teadmisi rühmas lauldes;
- 4) oskab põhjendada oma seisukohti laulurepertuaari valimisel
- 5) laulab ea- ja teemakohaseid ühislaule.

Omalooming

Õpilane:

- 1) oskab luua lihtsamaid laulutekste (nt regivärss) ning neid ka (rühmas) esitada

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab ansambli- ja orkestrikoosseise neile omaste pillirühmade järgi, oskab kuuldeliselt eristada ansamblit, orkestrit, sümfooniaorkestrit, soolot;
- 3) teab nimetada mõnda Eesti tuntud kunstmuusikaansamblit või orkestrit;
- 4) teab lavamuusika žanrite kujunemise tausta, oskab nimetada kuulsamaid heliloojaid, teoseid, oskab võrrelda neid; Prantsumaa ja Itaalia roll lavamuusikažanrite kujunemisel
- 5) teab jazzmuusika kujunemislugu, jazzmuusikale iseloomulikke jooni, teab nimetada kuulsaid muusikuid; Teab Eesti tänapäeva tuntumaid jazzmuusikuid, kultuurisündmusi
- 6) oskab kirjeldada filmimuusika tähtsusi filmide juures, sealjuures oskab tuua ka näiteid;
- 7) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 8) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) teab noodijoonestiku põhimõtet, oskab määrata selle asuvaid helisid ning kasutada seda musitseerimisel;
- 2) teab noodivõtmete – viiulivõti, bassivõti – tähendust;
- 3) oskab arvestada taktimõõtu musitseerimisel.

Õppekäigud

Õpilane:

- 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Tunnusmeloodiate lahtimõtestamine ja mõistmine.

Enesemääratluspädevus	Oskab iseseisvalt kasutada arvutit õppimis- ja töövahendina. Kasutab erinevaid infokanaleid teabe otsimisel.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Muusikas erinevate muusikaliikide ja žanrite kuulamine.
Suhtluspädevus	Kontsertide - või muusikaetenduste külastamine.
Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Rahvaste muusika ja kultuuri tundmaõppimine; rühmatöodes osalemine.
Ettevõtlikkuspädevus	Tehnoloogiliste vahendite kasutamine muusika loomisel, korrigeerimisel ja esitamisel.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Oskus mõtestada lahti visuaalset infot.

Lõiming läbivate teemadega

Läbiv teema	Tegevused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Teab Eesti muusikakoole ja oskab nimetada õpitavaid muusikaerialasid - laulmine, pillimäng, orkestratsioonid ning seostab neid erinevate erialadega.
Teabekeskond	Arutleb intellektuaalse omandi teemadel muusika valdkondades. Käsitleb inimese loometööd igapäevases tehnoloogias tööstuse, teaduse, kirjanduse ja kunsti valdkondades.
Kultuuriline identiteet	Tunnis külastavad ühiselt virtuaalset muusikateatrit. Analüüsivad kuulatud ja vaadatud žanrit ja otsivad seoseid muusikaajaloos varem õpitu põhjal (dekoratsioon, muusikaline ja sõnaline väljendus, ühiskondlik sõnum).
Tehnoloogia ja innovatsioon	Koostab tunnis arvuti abil enda valitud tekstile teemapõhise tunnusmeloodia, milles kasutab erinevaid pille, pillirühmasid või meloodia katkeid.

Kunst

IV klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid tunde 14

iseseisva töö tunde 21

Kursuse õppesisu

Erinevate lihtsamate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks.

Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaalu ülesanded, pinge, dominant ja koloriit. Püüda edasi anda objekti liikumist.

Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni, foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikate ning töövõtetega tutvumine.

Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid vabas vormis muistsetest aegadest tänapäevani. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.

Õpitulemused

- 1) Õpilane tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega omamõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja proovib teha kavandeid ja segitab oma ideid;
- 2) õpilane kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse (nähtava) kompositsiooni baasoskusi, püüab end väljendada emotsiooni läbi;
- 3) õpilane tutvub erinevate kunstitehnikatega (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur) ja faktuursete materjalidega (puit, kivi, klaas, metall) Loovtöö; looduslike vormide omavaheline sobitamine.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Kunstikeeles lihtsamate mõistete ja sümbolite tundmine ning kasutamine.
Enesemääratluspädevus	Lihtsamate geomeetriliste vormikujundite meisterdamine. Esemete ruumiline visandamine 3D.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Looduse ja loodusdetailide vaatlemine natuuris ja hilisem mälujärgi joonistamine. Kogutud loodusmaterjalide kasutamine loomingulistes töödes.
Suhtluspädevus	Ühine näituse külastamine ja arutelu osalemine. Koostada enda vaatluse põhjal näituse mõtteskeem.
Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Roheline mõtlemine - taaskasutatavate materjalide uued leiud ja teostused.
Ettevõtlikkuspädevus	Oskab näha igapäevaelus lihtsamaid probleeme. Mõtestab lahti võimalikud lahendused läbi kunstisõnumi.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Rahvakalendri tähtpäevad

Läbivate teemade käsitlemine

Läbiv teema	Tegevused
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Oskab hinnata loodust ja taaskasutust. Kollaaži tegemine - läbi roheline mõtlemise katsetab taaskasutatavaid materjale.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Minu kodu läbi minu silmade. Tutvub kodukoha kultuuriga. Oskab jutustada kodukohast ja püüab läbi värvide väljendada end visuaalses kunstis.
Kultuuriline identiteet	Tähtpäevade tundmine. Valmistab vastavalt tähtpäevale iseloomulikke meeneid ja sümbolikat.
Väärtused ja kõlblus	Kodukoha lood ja mustrid. Enda valikul kujundab ja joonistab rõivastele kodukoha mustrikirja. Seejärel tutvustab suuliselt.

V klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid tunde 14

iseseisva töö tunde 21

Kursuse sisu

1. Kunstajaloo tutvustamine ja selle areng läbi ajastute. Tutvumine erinevate mineviku ja nüüdiskunsti teostega Eestis ja maailmas.
2. Püüda teha tuntud kunstiteosele analüüs, põhjendada oma arvamust. Muuseumide ja galeriide funktsioonid inimese kujunemisel
3. Disaini tutvustamine; vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Eesti rahvakunst ja ehituskultuur. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
4. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Lihtsamate märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis, nende sõnum.

Õpitulemused

- 1) Õpilane on tutvunud kunstiajaloo arenguga. Oskab mõtestada Eesti oma kultuurilist arengut. Enda valitud muinasjutu visuaalne kujutamine
- 2) Õpilane analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes;
- 3) Õpilane mõtestab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust; tunneb kunstis kasutatavaid tehismaterjale. Loo tööd; koostada tehismaterjalidest fakturne pind.
- 4) Õpilane mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 5) Õpilane tutvub erinevate foto, animatsiooni, video, digitaalgraafika tehnikatega.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Oma ideede väljendamine läbi käelise tegevuse - Eesti omad muistendid ja muinasjutud.
Enesemääratluspädevus	Teoste vaatlus veebikeskkonnas. Mõtete väljendamine, mille lisatakse juurde kunstiline kujundus lihtsas arvutiprogrammis. Pildi pealkiri inglise keelne.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Ühine kunsti- või kultuuriürituste külastamine.
Suhtluspädevus	Inimene ja looduskeskkond – oskus looduses näha erineva faktuuriga vorme. Oskus loetleda erinevaid loodus- ja tehismaterjale enda ümber.
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalne pädevus	Ruumilised objektid pealtvaates, eestvaatest ja tagantvaates.

Ettevõtlikkuspädevus	Looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Oskab nimetada kodukoha olulisemaid arhitektuurseid hooneid. Mõtestab lahti nende olulisuse läbi kultuurisõnumi.

Läbivate teemade käsitlemine

Läbiv teema	Tegevused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Nimetab kunsti- ja üldise kultuuriga seotuid elukutseid. Oskab näha probleeme ja pakkuda loomingulisi lahendusi probleemidele.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Keskkonna analüüsimine. Teema: Mitmest üks - sobitab omavahel kokku lihtsamaid geomeetrisi vorme.
Kultuuriline identiteet	Rühmatöö. Teema: Asjade mälu - võrdleb omavahel vanakunsti ja nüüdiskunsti. Selle põhjal osaleb teemaringis.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Tutvub digitaalse animatsioonitehnikaga. Visandab lihtsa animatsiooni, kus toimub ühe objekti liikumine.
Väärtused ja kõlblus	Külastavad ühiselt näitust. Arutlevad teemal: Kuidas eksponeerida nähtud kõige paremast küljest.

VI klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid tunde 14

iseseisva töö tunde 21

Kursuse sisu

1. Erinevate kunstitehnikate loov kasutamine. Digitaalsete tehnikatega tutvumine ja proovimine
2. Tehiskeskkonnas loodud kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine.

3. Filmide, arvutimängude, koomiksite ja reklaamide pildikeele uurimine, võrdlemine, positiivsuse ja negatiivse leidmine ja kriitiline võrdlemine

4. Nüüdiskunsti näituse külastamine; võibolla tarbedisaini, arhitektuurinäitus, panna kirja enda jaoks olulised märksõnad, mille põhjal luua kujusid, ühendades mitu väiksemat vormi.

Õpitulemused

- 1) Õpilane mõistab tehismaailma ja selle kasutamise valdkondi; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- 2) Õpilane mõistab kultuuriväärtuste, loodusliku keskkonna kaitse olulisust, arutleb tehiskeskkonna eesmärkide üle
- 3) Õpilane leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;
- 4) Õpilane märkab sõnumeid, analüüsides meediat, filme ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Oskab selgitada loovuse eetilist ja ohutut käitumist, nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Ainealase keelekasutusoskuse (mõisted, terminid) arendamine, suuline enese väljendamine.
Enesemääratluspädevus	Suur mitmekultuuriline maailm. Erinevate infoallikate kasutamine.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Täpne joonte kasutamine vormi edasiandmisel. Kompositsiooni loomine (kuldlõike olulisus).
Suhtluspädevus	Värvide mõju elu- ja teabekeskkonnas ning selle edasiarendamine loomingus.
Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Interaktiivse näituse külastamine.
Ettevõtlikkuspädevus	Koostöö kaaslastega, enda ja kaaslaste tööde analüüsimine ja väärtustamine.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Tutvub tarbekunsti võimalustega.

Läbivate teemade käsitlemine

Läbiv teema	Tegevused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Omab kujutlusvõimet ja võrdleb omavahel reaalmaailma ja tuleviku tehiskeskkonda.

Keskkond ja jätkusuutlik areng	Visuaalselt idee kujutamine. Selgitab joonistuse põhjal lahti - keskkonda kaitsev tehnika ja tulevikuehitus. Oskab nimetada keskkonda säästvaid materjale.
Kultuuriline identiteet	Loob mõistekaardi: Silla loomine mineviku ja nüüdisnähtuste vahel. Arvestab nähtuste kujutamisel kronoloogilise järjestusega.
Teabe keskkond	Kasutab lihtsamaid teabeallikaid kunstižanrite- ja liikidega tutvumisel.
Väärtused ja kõlblus	Tutvub reklaamkunstiga kui protesti häälekandja läbi aegade. Kujundab arvutiga reklaamlausele teemapõhise tausta.

VII klass

Aine maht: 35 tundi,

neist,

auditoorseid tunde 14

iseseisva töö tunde 21

Kursuse sisu

Erinevad kunstiteosed ja nende stiilid, lood ja sündmused. Nende põhjal luua uued teosed, kuhu on juurde lisatud oma nägemus.

Vormiline kunsti kompositsioon, kus on koos looduslikud-ja tehnilised materjalid ja erinevad tehnikad. Anda edasi enda loodud kompositsiooni sõnum ja kontekst, e väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Tutvustada kunsti läbi aegade kasutuses olevaid sümboleid, allegooriaid. Selgitada tsitaate kui sõnumikandjad möödunud ajastute loomingus. Proovida erinevaid loomingulisi kujutamise viise: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne.

Õpitulemused

- 1) Õpilane tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- 2) Õpilane kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid vormilisi (eeskujuks võivad olla loodusvormid) väljendusvahendeid. Lisaks kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;

- 3) Õpilane tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti loominguilisi sõnumeid (sümboleid, tsitaate), kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel. Püüab otsida ja leida nüüdisaegseid sõnumeid kunstiruumis.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Ainealaste terminite, mõistete kasutamine. Rahvusvahelises kunstikeeles kasutatavate sümbolitega tutvumine.
Enesemääratluspädevus	Perspektiiviõpetus 3D. Erinevate objektide ruumiline kompositsioon (kuldlõike leidmine).
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Erinevate looduslike materjalide tundmaõppimine ning nende omaduste ja (faktuur, värv, vorm) otstarbeline kasutamine. Abstraktsete algvormide otsimine ja pildikeelde paigutamine.
Suhtluspädevus	Kultuuripärandiga tutvumine, saadud sõnumi edastamine pildi kaudu.
Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Deformeerunud elukeskkonna jätkusuutlikkus.
Ettevõtlikkuspädevus	Püüab mõtestada enda rolli ja seeläbi omandada oskuseid otsustamisprotsessides osalemiseks.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Oskab nimetada sümboleid, mida tuntakse, kasutatakse ja edastatakse sõnumitena läbi ajaloo.

Läbivate teemade käsitlemine

Läbiv teema	Tegevused
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Meisterdab tasapinnalisest paberist ruumilised objektid 3D. Mõtestab seeläbi lahti materjalidele mitmekülgsema ja sihipärasema otstarbe.
Kultuuriline identiteet	Koostab sümbolite abil pildiseeria teemal: Väikekultuuride integreerumine nüüdisühiskonda. Nimetab sümboleid, mida tunneb läbi vormide ja värvide.

Tehnoloogia ja innovatsioon	Nüüdiskunst. Loob graffitis abstraktse kompositsiooni enda valitud sotsiaalel teemal. Proovib miksida teemakohast videoklippi koduste tehnoloogiliste vahenditega.
Väärtused ja kõlblus	Teab ja oskab rääkida Eesti muistsest elukeskkonnast - taluarhitektuur, otstarve, sisustus ja õueala paigutus).

VIII klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid tunde 14

iseseisva töö tunde 21

Kursuse sisu

Õpilane tutvub kunstiajaloo kasutuses olnud tehnikate ja materjalidega. (nt joonistamine, ikoon maal, kollaaž, skulptuur). Oskab hinnata tänapäevaseid digitaalseid sõnumikandjaid. Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine rühma loovtöodes (foto, video, animatsioon, installatsioon, digitaalgraafika).

Oskus näha arhitektuuri ja disaini funktsionaalsust (kasutajasõbralikkust). Arutleda kaasaegse kunstisõnumi edastamise viiside üle. Seostada ökoloogilist (jätkusuutlik) kunsti praeguse aja esteetilise ja eetilise vaatepunktiga. Praeguse inimese ja ruumilise keskkonna omavahelised suhted, disain kui ühiskonna probleemilahendus. Ruum, kus me elame, disain, mida me tarbime. Arhitektuuri ajaloo areng Eestis ning rahvusvahelised suundumused.

Õpitulemused

- 1) Õpilane tunneb ja teab Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisemaid kunstiteoseid ja ehitisi. Tunneb olulisemaid ajastute visuaalkunsti teoseid, arhitektuuri, skulptuuri näiteid, oskab mõelda ning kirjeldada väljendusvahendite ja hinnangute muutumisest kultuuriajaloo vältel;
- 2) Õpilane analüüsib looduslike ja tehiskeskkondade objekte ning nende vahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilisest vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi ja proovib analüüsida disaini suundi tulevikus.
- 3) Perspektiivi põhitõed. Oskab määrata erinevaid horisondi punkte ja nende läbi edasianda ruumi.
- 4) Õpilane on tutvunud erinevate foto, animatsiooni, video, digitaalgraafika tehnikatega.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Oskus näha ja suuliselt väljendada ajastute ajaloolist lugu.
Enesemääratluspädevus	Läbi veebilehekülgede erinevate kunstistiilidega tutvumine.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Perspektiiviõpetus 3D. Erinevate objektide tuumpunktide ja kauguspunktide leidmine horisondil.
Loodusteaduslik pädevus	Vormisuhted. Looduslikud materjalid ja tehislikud materjalid – nende omavaheline sobivus ja erinevus looduskeskkonnas ning tehiskeskkonnas.
Suhtluspädevus	Oskus esemeliselt koostada ja selle kaudu väljendada oma igapäevast tegevust ja aega.
Matemaatika, -loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Digitaalgraafika sõnum tuleviku ühiskonnale, autorita looming.
Ettevõtlikkuspädevus	Tutvub disaini liikide ja võimalustega.
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Oskab nimetada vahendeid, mis tagavad kunsti jätkusuutlikkuse.

Läbivate teemade käsitlemine

Läbiv teema	Tegevused
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Tutvub ökoloogilise arhitektuuriga. Mõtestab lahti läbi visuaalse nägemuse tuleviku arhitektuuri.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Analüüsib läbi universaalse disaini ületarbimise vähendamise vajalikkust.
Kultuuriline identiteet	Koostab suulise ettekande kunstiajaloost ja tutvustab teistele ühte enda valitud kunstnikku ja tema loomingut. Määratleb kunstniku rolli mitmekesisises kunsti- ja kultuuriruumis.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Analüüsib eetilise sõnumi edastamist ja suunatud tegevust reaalses ja virtuaalses keskkonnades.

IX klass

Aine maht: 35 tundi,

neist:

auditoorseid tunde 14

iseseisva töö tunde 21

Kursuse sisu

Teksti ja pildi koosmõju ja selle edastamine graafilises disainis. Tuleviku kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted koos tehnika kasutamisega

Eesti kunsti suurkujud ja nende teosed (klassikalised teosed, moodsakunsti teosed). Erinevate maailmakultuuride kunstiajaloo tuntumates teostes sarnaste sõnumite, sümbolite otsimine ja võrdlemine kaasaegse loomingu sõnumiga. Püüda kaardistada tulevikukunsti olulisemaid suundi ja aktuaalsete sõnumite edastamise vahendeid.

Kunst kui peegeldus ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengust.

Kunstniku, kunstiajaloolase, disaineri ja arhitekti erialane töö läbi aegade.

Õpitulemused

- 1) Õpilane kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle, tunneb kirjakunsti põhimõtteid, püüab arendada uut märgisüsteemi, mida kasutada tulevikus kunstisõnumite edastamisel.
- 2) Õpilane teadvustab kunsti rolli ühiskonnas läbi ajaloo. Seostab omavahel erinevaid kultuuri arenguid
- 3) Õpilane mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.
- 4) Õpilane tunneb Eesti kunstnike klassikalist loomingut ja on püüdnud mõtestada moodsa pildikeele sõnumit. Teab, mis on loomingu kontseptsioon.

Üldpädevuste kujundamine

Üldpädevused	Tegevused
Õpipädevus	Massimeedias teemakohaste sõnumite leidmine, eristamine, olulise väljatoomine ning tekstide analüüsimine. ajalehes ja ajakirjas avaldatu põhjal
Enesemääratluspädevus	Rahvusvahelisest kunstimeedia sõnumist aru saamine.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus	20. sajandi kunstikeel.
Suhtluspädevus	Ületarbimisest mutandeerunud loodusvormid, nende idealiseerimine ja stiliseerimine.
Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	Optiline kunst. Horisontaalne ja vertikaalne joon ruumis, geomeetriliste kujundite peegelpilt.
Ettevõtlikkuspädevus	Sotsiaalsete pahede arutelu kultuuriruumis läbi popkunsti.
Kultuuri- ja väärtuspäevus	Kunstialaste terminite tundmine ja kasutamine.

Läbivate teemade käsitlemine

Läbiv teema	Tegevused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Oskab ja teab nimetada loovust vajavaid elukutseid. Sõnastab lahti idee - minu eneseteostus läbi loovuse.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Kujundab ja analüüsib popkunsti (kunstreklaam ja antireklaam) jätkusuutlikust ühiskonna mõjutamisel.
Kultuuriline identiteet	Teab Eesti kunstikoolkonna ja Pallase koolkonna rajajaid ning tunneb nende loomingut. Oskab arutleda ja tuua näiteid sarnastest vooludest Euroopas.
Teabekeskkond	Koostab arvuti abil ülevaate loodusest inspireeritud sümbolitest, märkidest ja sloganitest. Tõlgendab valiku põhjal erinevate kultuuriruumide mõistmist.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Külatab üksinda või koos teistega interaktiivset näitust. Näituse põhjal mõtestab lahi sõnumi - tuleviku tehnoloogia on määramatu jõud.
Väärtused ja kõlblus	Väljendab oma seisukohti, toob visuaalseid näiteid ja leiab seoseid, kuidas 20. sajandil on juhitud tähelepanu läbi loomingu ühiskonnakriitilistele probleemidele.